

ning og gjorde følgende Bemærkning: „Da denne Iagttagelsesplantage skal ligge her tæt udenfor København, vil den kunne indgaa som Led i den Undervisning til Uddannelse af Havebrugskandidater, der nu gives ved Landbohøjskolen“. Man ser, at begge de to ærede Ordførere ved første Behandling har haft et aabent Blik for, at en stor Frugtræplantage i Københavns Nærhed bl. a. kunde have den Betydning, at man ved dens Hjælp kunde uddanne Havedyrkere.

Jeg forstaar meget godt, at man overfor mig vil kunne sige: Ja, men der er ikke saa mange, der studerer Frugtav, og derfor har vi, om end med Smerte — for det maa jo være med dyb Smerte — resigneret og fundet os i, at man lægger Plantagen over til Als. Men denne Indvending, som jeg altsaa tænker mig fremsat, har alligevel ikke saa stor Vægt; for ingen kan forudse, hvor mange studerende der i Fremtiden vil kaste sig over Studeringen af rationelt Havebrug og derunder Frugtav. Den af de to ærede Ordførere, som allermindst vil kunne imødegaa mig med den Art Betragtninger, er den ærede konservative Ordfører, som i sin Tale ogsaa gjorde opmærksom paa, at det mindre Landbrug ikke kan fortsætte i den Gænge, hvori det nu gaar, men maa søge sig nye Indtægtskilder, deriblandt gennem Udbyttet af rationelt Havebrug, specielt af Frugtav. Hvis man har den Overbevisning, som den ærede konservative Ordfører lagde for Dagen ved Sagens første Behandling, maa man vente sig, hvad jeg ogsaa for min Del venter mig, at Tilgangen til Havebrugsstudiet vil blive større og større.

Naar jeg venter mig det, saa er det ikke alene ud fra denne rent teoretiske Betragtning, men ogsaa fordi vi ser Havebrugsvirksomheden i stadig Udvikling, dels i Form af Oprettelsen af flere og flere Kolonihaver, dels derved, at de, der har Haver, faar større og større Interesse for den rationelle Udnyttelse af deres Haver. At der i denne Retning er store Værdier at vinde, ved jeg fra den allermest sagkyndige Side. Da Kolonihaveudstillingen fandt Sted her i København i Sommer, blev den nemlig indledet med en meget smuk Tale af et tidligere æret Medlem af det høje Landsting, Hr. Sonne, og i denne smukke Tale, der paa en Maade blev holdt paa den højtærede Landbrugsministers Vegne, udtalte Hr. Sonne, at der nu her i Landet var mellem 7 og 8 000 Tønder Land udlagt til Kolonihaver, og paa dette meget beskedne Areal avledes der for ca. 20 Mill. Kr. Værdier. Det vil jo sige, at Kolonihaverne, uagtet de paagældende Havedyrkere ikke er de

allermest fremragende sammenlignet med virkelige Fagmænd, er i Stand til at give et overordentlig stort Udbytte til Dyrkerne. Det er da en Bevægelse, der fortjener al Støtte, og man kan ikke støtte den paa en bedre Maade end derved, at man uddanner et tilstrækkeligt Antal virkelig dygtige Konsulenter og giver Havedyrkerne Lejlighed til at se Haver, som er særlig godt dyrkede.

Nu er, som alle ved, Kolonihavebevægelsen vokset meget stærkt her omkring Storkøbenhavn. Der er allerede en uhyre Masse Haver, og der kommer stadig flere og flere til. Det vilde da være af overordentlig stor Værdi for disse smaa Jordbrugs Frugtrædyrkere, om de kunde gaa ud i Brøndbyvester og se en Mønsterfrugthave; men en saadan Chance er der heller ikke givet dem, naar Iagttagelsesplantagen lægges over til Als. Dette Hensyn til Landbohøjskolen og til de mange Kolonihavedyrkere her paa Sjælland, navnlig i Omegnen af København, kommer aldeles ikke til sin Ret, naar man forlægger Institutionen fra København helt over paa Als.

Foruden denne Indvending har jeg ogsaa en anden. Da Forslaget om at forpagte Ejendommen i Brøndbyvester kom frem, var det et ganske overordentlig velforberedt Forslag. Udvalget havde ikke alene set Ejendommen i Brøndbyvester, men ogsaa gjort sig bekendt med Bonitetsundersøgelserne af Jorden ude i Brøndbyvester, hvoraf det fremgaar, at Jorden paa den paagældende Gaard alle Vegne egner sig til Formaalet, ligesom det fra alle Sider er erkendt, at Ejendommen ogsaa i klimatisk Henseende er fuldt ud skikket til sit Formaal. I Stedet for dette vel oplyste Lovforslag kommer der nu et Ændringsforslag om at lægge Institutionen over til Als, hvor der ikke er foretaget nogen som helst Forundersøgelse. Det kan naturligvis ikke benægtes, at Als er et Sted, hvor der er stor Frugtav, saaledes at Erfaringen paa Forhaand viser, at der der er gode Betingelser for Frugtav; det skal jeg villig indrømme. Men man har dog ikke fra Fler-tallets Side povet at gaa videre, end at man i sin Betænkning vedrørende denne Side af Sagen siger, at derovre paa Als vil være Steder, der sikkert ogsaa vil kunne afgive passende ensartet Jord til Formaalet. I dette lille Ord „sikkert“, som maaske ved Uagtsomhed har sneget sig ind, ligger indirekte en klar Erkendelse af, at man intet som helst ved i den Henseende. Man har intet som helst undersøgt; thi hvis man havde undersøgt det, skrev man ikke „sikkert“.